

Voorzitter,

Voor liggen lijvige stukken: de 1^e bestuursrapportage 2025, de jaarrekening 2024 en de kadernota 2026.

Hoog-over is het niet heel ingewikkeld:

- de jaarrekening 2024 is voorzien van een positief advies van de auditcommissie en door de accountant goedgekeurd,
- in de bestuursrapportage staat dat de beleidsuitvoering op schema ligt waardoor afronding in 2025 te verwachten is en komen er drie nieuwe bestemmingsreserves,
- en de kadernota is beleidsarm vanwege de verkiezingen in 2026. Het college trekt geen wissel op de komende coalitie.

Een zaak die wel ingewikkeld is merkten we in de voorbereiding van deze dag.

Nadat alle fractieleden hun deel van de stukken hadden gelezen reageerden de meesten met de vraag 'wat moet ik hier nu mee? Is alles overziend het hele circus op 3 juli wel nodig? En voor wie doen we dit?'

Enkele weken geleden heeft even de overweging gespeeld om als oppositiepartijen gezamenlijk met één reactie te komen op de stukken, en wel een hele korte: geacht college, we geven er een klap op en gaan door. Geen pleidooien of discussies over indexering, reserves, geld voor de midgetgolfclub, de ontwikkelingen in Den Haag of de kinderboerderij.

Die overweging begrijp ik wel en leiden bij onze fractie tot de conclusie dat er sprake is van verzadiging.

De oppositie is verzadigd omdat zij de laatste maanden een potje powerplay van de coalitie heeft mogen aanschouwen met weinig tot geen ruimte voor extra overleg over grote onderwerpen zoals de gebiedsvisie Kudelstaart of het verkeerscirculatieplan.

Het meest recente voorbeeld is de diskwalificatie die de fractie van de VVD meegaf aan een motie ingediend door de oppositiepartijen: 'kolder, doen we niet aan mee'. Een ongeleefde reactie omdat die fractie heel goed wist dat we publiekelijk niet over alle aspecten van de kwestie mochten spreken vanwege de geheimhouding op onderdelen.

De weerstand tegen deze manier van werken neemt toe en dat merken we allemaal aan de keren dat we een beroep doen op onze eigen gedragscode.

Inhoudelijk had Absoluut Aalsmeer het natuurlijk graag anders gezien: socialer, groener, veiliger, duurzamer en een steviger verweer jegens Schiphol.

En Absoluut Aalsmeer heeft ook nog zorgen:

- Er is een belangrijke eerste stap gezet in de energietransitie. Maar op dit dossier blijven we aandacht vragen voor energiearmoede. Zijnde huishoudens met een laag inkomen in combinatie met een hoge energierekening en/of in combinatie met een woning van slechte energetische waarde.

In Aalsmeer is de energiearmoede in 2023 vastgesteld op 3,7%. En deze huishoudens geven gemiddeld 8,5% van het inkomen uit aan energiekosten, aanzienlijk meer dan 5,2% die een gemiddeld gezin aan energiekosten uitgeeft. Hoe zorgen we ervoor dat ook deze huishoudens aanhaken?

- Aanhoudende zorg over de kosten in de zorg en m.n. de jeugdzorg. Op dat vlak ligt het voor de hand om samen met de VNG druk uit te blijven oefenen op de centrale overheid om voldoende middelen te krijgen voor deze taak. En waarom zetten we niet extra stappen in het aantrekken

van praktijkondersteuners GGZ Jeugd voor de huisartsen als dit evident bijdraagt aan verlaging van de wachtlijsten en ontlasting van de huisarts?

- En gaan we doorpakken op een efficiënte verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid op basis van het nieuwe verkeerscirculatieplan voor alle verkeersdeelnemers; valide en minder valide, jong en oud. Met een accent op beïnvloeding van gedrag en handhaving?

- Een mooi voorbeeld van samenwerking en geleidelijke besluitvorming is de installatie van de jongereraad. Hier is echter een aspect dat onderbelicht is gebleven: dat we vooral moeten stimuleren dat er voldoende contacten zijn tussen de ambtenaren in dit pand en de jongeren. Simpelweg omdat het leuk is voor ambtenaren om met jongeren te werken en het leerzaam is voor de jongeren.

In het licht van de eerder gemaakte opmerkingen over het gedrag in deze raad haak ik graag nog even aan bij een recent verschenen essay over de kracht van lokale politieke partijen en de beleving van de lokale democratie.

Waar de lokale partijen ooit marginaal waren zijn deze de afgelopen twintig jaar gegroeid naar een bezetting van ruim een derde van alle gemeenteraadszetels in Nederland. En die trend zet zich voort. In dat opzicht ziet Absoluut Aalsmeer de verkiezingen in 2026 met vertrouwen tegemoet.

De centrale vraag die deze trend oproept is wat dit ons vertelt over de manier waarop inwoners de vertegenwoordiging -door ons als raadsleden- ervaren.

Vooropgesteld twee opmerkingen:

Ten eerste: er valt niets te zeggen over de kwaliteit van een fractie of de fractieleden. Grosso modo hebben alle fracties sterke en minder sterke leden. Actieve en passieve leden, opportunisten, populisten en mensen die politiek helemaal niet leuk vinden.

Ten tweede: het betekent ook niet dat lokale partijen de kiezers beter vertegenwoordigen.

Maar het zegt wel iets over de inrichting en beleving van onze democratie.

De macht in Nederland ligt bij de gekozen organen: de gemeenteraad, de Provinciale Staten en bij de Tweede Kamer. En hier in ons dorp vertegenwoordigt de gemeenteraad alle inwoners. Niet alleen de mensen die gestemd hebben of de eigen achterban maar iedereen die onder het bestuur valt.

Dit is essentieel omdat het de vertegenwoordiging tot een ondeelbare en gezamenlijke verantwoordelijkheid maakt. Niet de burgemeester, niet het college en zeker niet alleen de coalitie, maar de raad als geheel is zowel de vertegenwoordiging als het hoogste bestuursorgaan. En het vertrouwen van de inwoners is gebaseerd op het functioneren van dit geheel; op het idee dat hier belangen worden afgewogen, dat er openheid is over keuzes en dat gesprekken in deze raad voor mensen begrijpelijk en te volgen zijn.

En het vertrouwen van de inwoners in deze raad is uiterst kwetsbaar. Veel inwoners weten niet exact waar een partij voor staat of kennen de kandidaten niet of deels. Politiek wordt vaak als ver weg ervaren. En dit gevoel wordt versterkt doordat mensen zich niet herkennen in de taal, het gedrag of de besluiten van de raad.

Daar zit wat Absoluut Aalsmeer betreft de crux wat onze rol betreft.

Iedere zetel in deze zaal is in democratisch opzicht in principe leeg. Een lege zetel die tijdelijk wordt bezet, maar nooit definitief van iemand is. Ook al zit je 8 of 18 jaar op die zetel. Niemand neemt permanent plaats. Iedereen draagt tijdelijk verantwoordelijkheid en legt hierover in het openbaar verantwoording af.

En dan loop je het risico dat je de weg kwijtraakt als het gaat om macht en gezag. Macht kun je krijgen of grijpen en geeft je het recht om besluiten te nemen. Gezag is het vermogen om gehoord te worden, gezag moet je verdienen en moet je waarmaken. Daarvoor moet je overigens wel aanwezig zijn.

Precies op dat vlak leveren de lokale politieke partijen een belangrijke bijdrage: het is zelden de taal of de toon vanuit het machtsdenken. Het is soms onbeholpen of zelfs naïef maar het straalt wel betrokkenheid en empathie uit. Niet door ideologisch scherp te slijpen maar door bij te dragen aan begrijpbare besluiten.

Dus, voorzitter, om die reden doe ik nogmaals een dringend appel aan dit college en deze raad: laten we ons concentreren op het nut en de noodzaak van het gezag van deze gemeenteraad als gemeenschappelijke taak, dat er een eerlijke en herkenbare afweging van belangen wordt gemaakt, dat we het gevoel bevorderen dat de raad van ons allemaal is, dat er ruimte is voor verschillen van mening en dat besluiten met respect worden genomen.

Mensen accepteren besluiten eerder als ze zien dat het proces eerlijk is verlopen en dat de afgewogen belangen ook de hunne hadden kunnen zijn.

Fractie Absoluut Aalsmeer
Werner Koster

